

A jegyzetek nyomában

Telnek-múlnak az évek, de az egyetemi, főiskolai jegyzetek továbbra sem kerülnek le az aktuális problémák listájáról. A kérdés megoldatlansága éppoly változatlan, mint maga a tény: az egyetemi, főiskolai hallgatók jegyzetből tanulnak... S ha már így van, szerencsés lenne, ha végre minden illetékes ebből a tényből indulna ki, s lehetőség szerint ezt próbálná figyelembe venni. Nyilvánvaló az is, hogy az egyes karok a különböző jegyzetek hiánya más-más súllyal esik latba, miként az is, hogy egyetemistája válogatja, milyen mértékben van szüksége bizonyos jegyzetekre. Mindenesetre a probléma kikerülhetetlen. Lássuk hát egy kicsit közelebbről a mostani állapotokat!

A jegyzetboltban

A központi jegyzetellátó szűk helyiségében állandó a jövés-ménés. Amíg Rádi Lajosnéval, a jegyzetbolt vezetőjével irodájában beszélgetek, többször megszólal a telefon. Az érdeklődőket türelmes várakozásra kéri: talán a jövő héten megkapják az éppen keresett jegyzetet. — Kérdésem egy van, a következő:

— **Miért nem tudják megoldani a jegyzetellátást?**

— A jegyzetek rendelését a karok tanulmányi osztályai végzik el, mi azonban — az orvosi kart kivéve — nem kapjuk meg tőlük ezt a listát. Így már eleve azt sem tudjuk pontosan, milyen jegyzeteknek kellene megérkezniük. Hogy a körülményeket jel-

lemezvén egy friss példát is említsek, itt van az egységes marxista jegyzetek esete. Azt, hogy a korábbi jegyzetek, melyekből nekünk van, nem használhatók, a hallgatóktól tudtuk meg. Arról van szó, hogy a Kossuth-kiadó újakat jelentetett meg, amiről mi hivatalosan nem értesültünk, sőt, a hallgatók maguk sem tudják, hol kaphatják meg az új jegyzeteket. A Sajtóházban van egy lera-kata a Kossuth kiadónak, de ott sem lehet kapni. Valószínű, hogy a tanszékek vásárolták fel az összeset, mindenesetre bennünket erről sem értesítettek.

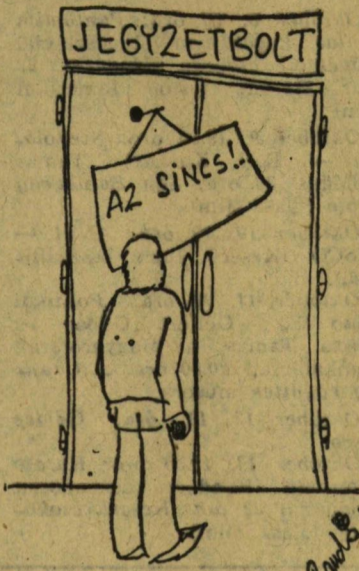
— **Pillanatnyilag milyen jegyzetből nem tudják kielégíteni az igényeket?**

— Sokan keresik Péczely: Bevezetés a műelemzésbe és Gergig Általános ágazati és gazdasági földrajz című jegyzetét, sajnos, hiába. A bölcsészkar jegyzetek közül évek óta nincs Papp István Leirő magyar hangtan-a. Angol irodalomtörténeti jegyzetét egyáltalán nem kapunk, s hiánycikk az Orosz nyelvgyakorlat II is. Az orvosi karról főként Bálint Orvosi élettantát keresik, de nincsenek meg az általános orvoskar és a gyógyszerésztudományi kar első-éves alapjegyzetei sem. Ami a jogi kart illeti: hiánycikk az elsőéves Statisztika és Ledvay Filozófiatörténete. A Polgári jog-ot talán említeni is fölösleges: tíz éve nincs. Összegezve azt mondom: minden évben a főiskolai, a TTK- és BTK-jegyzetek jelentenek problémát.

A főiskolán

A tanulmányi osztály vezetője, egyúttal a jegyzetfelelős, Elek József:

— Szerintem az az alapvető probléma, hogy a szegedi felsőoktatási intézmények tankönyv- és jegyzetrendelése nincs összehangolva. Ami a Főiskolát illeti, a következőképpen történik a rendelés. November második felében a főiskolai jegyzetfelelősök a Tankönyvkiadó és az Állami Könyvtérjesztő Vállalat képviselőivel közösen megbeszélik, milyen jegyzetek szükségesek a következő tanévre. Ezt követően, itt a Főiskolán, körlevelet küldök a tanszék-vezetőkhez, akik ebben jelzik az igénylendő jegyzeteket. Mindezek alapján elkészítem a rendelést, amelyet Pécsre küldök, az ottani központi jegyzetfelelősnek. Ő hangolja össze az ország minden Főiskolájának a rendelését, s ezt az összehangolt jegyzetrendelési tervet küldi fel Budapestre. Előzőleg mi is kézhez kapjuk, így alkalmunk van az esetleges utóla-

gos rendelések jelzésére is. Ami a szegedi jegyzetbolt említett problémáját illeti: az idevonatkozó miniszteri rendelet értelmében a Központi Jegyzetellátó kötelessége, hogy egy hónappal a kiküldés előtt a helyi bolt rendelkezésére bocsássa a listát. Mindez csak a jegyzetekre érvényes, ugyanis a tankönyvrendelés másként történik. Ezt valóban le kell adnunk a helyi jegyzetboltban, május 5-i határidővel, tájékoztató jelleggel. — Az eddigiek alapján tehát a jegyzetbolt valóban nem hibás. Hogy előre elkészült és pontos megrendelés ellenére miért nincs elég jegyzet, annak okát nem tudom.

Befejezés helyett

A jegyzetbolt zsúfolóságát, nem csak diákokkal, de jegyzetekkel, tankönyvekkel is. Mint az egységes marxista jegyzetek esetében is kiderült: nemegyszer olyanokkal, amelyekre senkinek sincs szüksége. A probléma továbbra is nyitott, s talán egy kicsit sikerült megvilágítani: ahogy megpróbáljuk követni a rendelést a boltba kerülésig a jegyzetek sorsát, egyre bonyolultabbá válik. A maga részéről mindenki etikusan jár el. Egy-egy láncszem azonban mégis hiányzik, s így a tény is változatlan: néhány fontos jegyzet hiánycikk, és úgy tűnik, az is marad. Megoldást aligha hozhat más, mint ha a jövőben minden illetékes az egyetemi hallgatók érdekeinek alárendelve, jegyzet- és tankönyvrendelési tervet, igényeket, nyomdai munkát és a terjesztést összeegyeztetve próbálja rendezni dolgát.

B. GY.

Csapodár madárka

Angelo Beolco XVI. századi padovai mester komédiájának cselekményét hazugságok, intrikák, jellemgyöngeségből fakadó komikus helyzetek mozgatják. Az alakok jellemében lépten-nyomon felfedezhető erkölcsi gyarlóság azonban az emberi esendőség szférájába mentődik át. A több alaknál vissza-visszatérő „mekkora gazember vagyok én” dicsekvő-önleplező felkiáltás az előadásban negligálja az erkölcsi meg- vagy elítélés lehetőségét is. Mert a szereplők játéka nyomán egy magasabb erkölcsi kategória emelkedik be a komédiába: a mindenek fölött való humanizmus, a minden gyarlóságot maga alá szorító létszeretet. A néző a „fergeteges, katagatató” előadásra érkezvén maga is a játék szereplőjévé válik, dramaturgiai funkciója van az alaposan átdolgozott reneszánsz darabban: kénytelen-kelletlen a padovai piactér éppen odavetődött polgárává lesz. Az Apáthy kollégium homlokzata, az arkádsor s az egész Dóm tér oly mértékben alkalmas a reneszánsz városképfelidezésére, s díszletek nélkül is úgy válik az előadás szerves részévé, hogy egyúttal meghatározza a dramaturgiát. Menato, elveszettnek hitt köpenyét keresvén ezért fut majd a Vértanúk teréig, és az a jó, hogy fut. Mert a környezet nem bírja el a stílizációt, pontosabban csak ősién egyszerű jeleket igényel a hiteles atmoszféra megteremtése érdekében (vö. Tonin és Ruzante házának jelölése az oszlopokra írt nevekkél). Az ily módon adott szcenikai keret egyben kijelöli a színészi játék mozgásterét, átvitt értelemben is. Rögöntések sorozatának lehetőségét kínálja, amivel a szereplők, főként Oláh Attila (Ruzante) és Apró A. Zoltán (Tonin) élnek is. Amikor az arra sétáló iskolás gyerekek a kétségbeesetten kiáltózó Ruzante-val együtt hívják Donna Bertát, Oláh Attila az elhagyott férj panasza-

nak áradatába azonnal beszúrja a „Lám, már a gyerekek is az ő nevét kiáltják” mondatot, ráérezve arra, hogy ez éppúgy az előadáshoz tartozik, mint bármelyik előre megtanult mondat. Mert a színrevitel koncepciójának értelmében ebben a helyzetben nem is mondhat mást, hogy a játék hiteles maradjon. Lényegtelennek válik, rögöntött-e vagy sem, hiszen a fenti közbeszúrt mondat éppúgy szerves része a darabnak, mint maga a Dóm tér. Mert az iskolásgyerekek úgy tartoznak az előadásnak az életet a maga totalitásban felmutatni kívánó igényéhez, mint a közönség sorai-ban a „sinos barna”, aki mellé a szerep engedte szünetben lehet ülni egy kis udvarlásra.

A komédia egysíkú jellemeiből a Medicus színpad tagjainak sikerült hús-vér embereket teremteniük. Egyedül Donna Berta alakítójának, Balogh Rózának a játéka lóg ki az előadásból, szerepvezetése mesterkélt. Apró A. Zoltán különösen akkor ellenállhatatlan, amikor Tonin alakjának „ördögi” vonásait jeleníti meg. A kétös jelenetekben teljesen egyenrangú partnere Oláh Attilának, aki parádés alakításával talán leginkább „benne van” a játékban. Menato szerepében Pávics László nyújt jó teljesítményt, bár a vaskos szókimondás mint ha egyedül nála csapna át néha tragárságba. Az Apáthy kollégium (padovai polgári házak) ablakorából kikönyöklő, s az eseményeket kommentáló vagy azokba avatkozó „női kar” (Arany Rita, Földesi Irén, Szabó Irén, Szabó Mária) és a Lámpaoltó (Csanádi Zoltán) játékkukkal hamisítatlan reneszánsz-kori hangulatot teremtenek.

A Medicus színpad „fergeteges” jó előadása maradandó élmény, kezdeményező bátorságát a legnagyobb elismerés és méltó figyelem illeti.

B. GY.

Felsorakozik a hölgyek és lovagok csapata

Balogh Róza és Pávics László

Együtt a díszes társaság. (Fotó: K. Szabó István)

MOZI — FIGYELŐ

Felsőoktatási Intézményeink köznevelődési bizottságai és a Csongrád megyei Moziüzemi Vállalat — az előző évek hagyományaihoz híven — ebben a tanévben is szerződést kötöttek a filmklubok üzemeltetéséről.

Az Auditorium Maximumban folytatódtnak az esténtelevíziós vetítések. A sorozat első blokkja Antonioni művészetének korai korszakait (1952–1960) mutatja be. A november elejétől induló második részben pedig a 60-as évek legjobb olasz filmjeit láthatja a közönség. A sorozat-záró alkotás Szabó István legújabb filmje lesz.

A Szegedi Orvostudományi Egyetem filmklubjának nézői a lélektani krimi műfajának legismeretesebb filmjeit tekinthetik meg kedv esténtelevíziós vetítésként a Vörös Csillag Filmszínházban. A 22 órákor kezdődő előadásokon Brooks, Welles, Hitchcock, Duvivier és Truffaut filmjeit vetítik. A sorozat második részében a lengyel új hullám legjobb alkotásait mutatják be, Polanski, Wajda és Kawalerowicz rendezésében.

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola filmklubjának bemutatóira szintén a Vörös Csillag Filmszínházban kerül sor, csütörtöki napokon, 22 órákor. A jórészt Truffaut filmjeit felvonultató francia filmek mellett a neves operatőr, Henri Decae munkáival ismerkedhetnek meg az érdeklődők. (Mindhárom filmklub csak az intézményi KISZ Bizottságon, vagy a köznevelődési felelősnél váltott bérlettel látogatható.)

A Móra Ferenc Múzeumban működő Filmtéka is kitűnő alkotásokat ígér a filmbarátoknak. Október 18–20 között Kabay

Barna díjnyertes magyar filmjét, a Két elhatározás-t mutatják be. Bizonyára nagy meglepetést vált ki a filmbarátok körében az október 25–27 közötti bemutató. Ezen a három napon látható ugyanis Luis Bunuel 1972-es filmje, A burzsoázia diszkrét bája. Az októberi műsor másik „csemegéje” Ingmar Bergman svéd rendező alkotása, az Őszi szonáta (október 30–november 1). Novemberben (13–15-ig) tűzi műsorára a Filmtéka L. Bunuel másik, 1974-ben készült filmjét, A Szabadság fantomját. Milos Forman első rendezésével közlő a Fekete Péter című csehszlovák film, melyet november 20–22 között tekinthet meg a közönség.

Városi filmszínházaink őszi újdonságai közül Jancsó Miklós Magyar rapszódia és Allegro Barbaro című történelmi trilógiájára hívjuk fel a figyelmet, melynek első két részét október 4–10-ig, illetve 11–17 között vetítik a Vörös Csillag Filmszínházban. A Szabadság moziban folytatódik a Jancsó-életművet bemutató sorozat. Október 15-én a Még kér a nép, 16-án pedig a Szerelmem, Elektra című filmek kerülnek bemutatásra. A Fáklya Filmszínház október 25–31 között tűzi műsorára Gyarmathy Livia legújabb alkotását — a Marosi Gyula művéből készült — Minden szerdán című filmet.

November hónapban a kitűnő lengyel rendező, Andrzej Wajda 1976-ban készült kétrészes filmjét láthatja a szegedi közönség. Az ötvenes évek hangulatát tükröző lengyel film, A márványember november 15–21 között lesz látható a Fáklya Filmszínházban.

A TTK KISZ-vezetői Mártélyon

Szeptember 21 és 23 között először tartottuk Mártélyon vezetőképző tábort, amelyen az alapszervezeti titkárok, a csúcsvezetőségi tagok és a kari vezetőségi tagjai vettek részt. A két és fél nap igen színes programot nyújtott.

Az első este megrendezett vetélkedő igazán jó hangulatalapozónak bizonyult. A hol komoly, hol tréfás kérdések, feladatok megoldásában végül a mat-fiz csúcsvezetőség bizonyult a legjobbnak. Második a vegyész, harmadik a biológia-földrajz csúcscsapata lett. A szombati három és fél órás politikai tájékoztató mindenki igényét kielégítette; a világ fontosabb politikai kérdéséről szó esett. Mivel az idő megengedte, a magunk főzte ebéd előtt jól esett egyet fürödni. Késő délután került sor a kari akcióprogram ismertetésére, majd megvitatására. Az este szintén gazdag programot kínált; a csúcsvezetőségek vidám műsorait, szalonnasütést, majd beszélgetést, éneklést a tűz körül. Vasárnap vendégünk volt a TTK pártvezetősége és dr. Tandori Károly dékán. Élénk vita alakult ki beszélgetésünk során, például a párttagfelvétellel és a diákpármentellel kapcsolatban.

Mindenki nagyon jól érezte magát, s ez a kis „fejtágítás” sokkal nagyobb hatást ért el így, mintha ezt egy tanteremben tartottuk volna meg.